

SUKKERROE- NYT

Danske Sukkerroedyrkere orienterer

Sæson for bladsvampe
se side 12

Nye tiltag i prøvevask og ny jordmodel, side 3 og 19.

Kvantificering af såbedskvalitet, side 6.

**Højeste verdensmarkedspris på sukker i 20 år
- begrænset betydning for EU – på kort sigt, side 22.**

maribo.com

→ MOLLY

- Sorten med det ubetinget største udbytte i 2008
- SeedPlus-behandlet
- Perfekt dækkende bladstilling med centralt bladhæfte
- Flot mørk bladfarve.

Vælg MOLLY hvis du vil have høj udbyttestabilitet i dine roer

Maribo Seed · Højbygdvej 31 · DK-4960 Holeby
Tel: +45 5460 6031 · Fax: +45 5460 7068
www.maribo.com · info@mariboseed.com

Frø af bedste kvalitet

MARIBO SeedPlus

MARIBO SeedPlus er et forbedret kvalitets-koncept, hvor frøet er specielt udvalgt og har fået en særlig behandling gennem hele fremstillingsprocessen.

SeedPlus-konceptet kombinerer flere forbedrede metoder til optimering af frøkvaliteten.

Resultatet er frø af særlig høj kvalitet - det giver ekstra sikkerhed for en hurtig, ensartet fremspiring og etablering i marken.

SukkerroerNyt

Udgivet af
Danske Sukkerroedyrkere
Axelborg, Axeltorv 3,1.
1609 København V
Tlf.: 33 39 40 00
Fax: 33 39 41 51
E-mail: ks@landbrug.dk
www.danskesukkerroedyrkere.dk

Ansvarshavende redaktør:
Klaus Sørensen

Redaktionsudvalgsmedlemmer:

Gdr. Knud Erik Clausen
Holtegård
Holtegårdsvej 3
4930 Maribo
Tlf. 5478 1959

Gdr. Flemming Høegh
Nykøbingvej 55
Nr. Alslev
Tlf. 5443 5440

Gdr. Hans Arne Nielsen
Reerslevvej 37
4291 Ruds-Vedby
Tlf. 5826 1849

Gdr. Hans-Erik Povlsen
Ørbækvej 705
5220 Odense SØ
Tlf. 6597 2035

NBR Nordic Beet Research
Forsøgsschef Jens Nyholm Thomsen
Sofiehøj
Højbygaardvej 14
DK-4960 Holeby
www.nordicbeet.nu
Tlf: +45 54 69 14 40

Annoncer:

Ekstrøm Annonce-Service ApS.
Bagsværd Hovedgade 296-298
2880 Bagsværd
Tlf. 4444 7747
Fax 4444 6747
Mail: roenyt@annonce-service.dk

DTP, repro & tryk:
Glumsø Bogtrykkeri A/S
Østergade 17B
4171 Glumsø
Miljøcertificeret efter ISO 14001

Bladet udkommer fire gange om året: februar, april, september og december måned. Det sendes til alle sukkerroedyrkere med kontrakt på levering af sukkerroer til Nordic Sugar og distribueres gennem post-væsenet.

Oplag: 3.000

Eftertryk tilladt med kildeangivelse.

Forsidebillede:

Meldug på
sukkerroer-
blad. (foto:
Anne Lisbet
Hansen)

Hurtige skift

For halvandet år siden stod roerne dårligt i kalkulerne i forhold til kornet, og for blot et år siden kunne man på Kontraktbørsen købe ekstra kontraktmængde for kun 3 kr pr. ton sukker.

På den seneste Børs, som netop er kørt her i august 2009, blev resultatet en markant stigning i ligevægtsprisen til 501 kr pr. ton sukker. Samtidig viste resultatet, at et stort antal dyrkere, 117, havde lagt bud ind, men det er kun ganske få, som endte med at få handlet – *les nærmere side 20.*

Ingen kender de enkelte bud eller antallet af køb- og salgsbud på Kontraktbørsen, men et godt gæt vil være, at mange har ønsket at øge deres kontraktmængde, men ganske få har ønsket at sælge. Den højere markedspris afspejler den aktuelle situation, hvor roeprisen her i 2009 og 2010 er 17,3 pct. højere, som følge af vores prisaftale fra sidste sommer, mens kornprisen efter himmelflugten for 1½ år siden nu er endt i den anden grøft på et ekstremt lavt niveau.

Der er tale om udsving, som vi ikke i samme grad har været vant til tidligere, og i den sammenhæng er det vigtigt, at man i sin langsigtede planlægning ikke lader sig rive med af de aktuelle priser men regner ud fra "almindelige" priser! Jeg skrev nogenlunde det samme, da kalkulerne var til ugunst for roerne for 1½ år siden, og retfærdigvis vil jeg derfor også gentage det nu, hvor fortegnet har ændret sig til et markant plus for roerne. Jeg er ikke i tvivl om, at roerne fortsat vil være en attraktiv afgrøde mange år frem, men forskellen til andre afgrøder må over tid forventes at finde et niveau midt i mellem de seneste ekstremer. Men når dette er sagt, undlader jeg naturligvis ikke at glæde mig over, at roerne på ny bidrager som en af de bærende kræfter i den aktuelle økonomi, som er under hårdt pres på alle bedriften – også selvom førertrøjen for nuværende bæres på en billig baggrund som følge af de uhyrligt lave kornpriser.

Heldigvis trækker de gode udbytter i den rigtige retning, og her er udsigten for roehøsten også særdeles god. Det bliver spændende at se, om det endelige resultat følger trop med udsigten – god roehøst til alle!

Nye tiltag i prøvevask og ny jordmodel

Som det fremgår af den nærmere beskrivelse på side 19 her i bladet, er der to nye tiltag på områderne vedr. roeprøver og rene roer. Nordic Sugar har besluttet at udskifte den gamle prøvevask på fabrikken i Nakskov og erstatte den med en ny af mærket Venema, som er en internationalt anerkendt prøvevask, der benyttes rundt om i Europa. Nordic Sugar har oplyst, at udskiftningen bl.a. giver prøvevasken et teknisk løft, større driftssikkerhed samt reducerer mandskabsbehovet i kampagnen. I og med at Venema prøvevasken benyttes rundt om i Europa og køres ud fra nogle gængse standarder på vasketid, tryk og temperatur, får vi samtidig mulighed for i højere grad at drage sammenligninger til vore kollegaer rundt omkring i andre lande. Her har jeg naturligvis den store diskussion i tankerne fra sidste kampagne, hvor der blev stillet mange spørgsmål til behandlingen af roerne i prøvevasken.

Med det nye udstyr er det ikke længere på samme måde aktuelt at udføre nye renhedsforsøg i den kommende kampagne, således som der bl.a. blev talt om på sidste generalforsamling, idet der er tale om et standardudstyr, som vi i højere grad kan sammenligne med andre lande. Det betyder dog ikke, at alle spørgsmål hermed er løst. Det vil fortsat være relevant at få afklaret nogle af de andre spørgsmål, der blev rejst – f.eks. om roernes vækstforhold sammenholdt med optagningstidspunkt har indvirkning på roernes holdbarhed.

På generalforsamlingen omtalte vi også behovet for at ændre jordmodellen. Vi har drøftet dette med Nordic Sugar og aftalt, at skalaen ændres med virkning for 2009 og 2010. Med den nye aftale øges den forventede gens. udbetaling, og den tidligere skarpe grænse med et spring på 5 kr i skalaen er nu udjævnet. Samtidig er inddelingen af skalaen blevet finere med intervaller på ½ pct.

Proces vedr. medejerskab forsinket

Et område, hvor det til gengæld går knap så hurtigt som oprindeligt planlagt, er processen vedr. et eventuelt medejerskab på op til 49 pct. af Nordic Sugar. I foråret meldte vi ud, at vi forventede, at et tilbud om medejerskab kunne præsenteres for dyrkerne i starten af november måned, men tidshorisonten er nu skubbet til hen på vinteren. Rent praktisk har Nordzucker haft behov for mere tid til at få alle detaljer på plads efter købet den 2. marts 2009, inden vore drøftelser om et medejerskab for alvor kunne gå i gang. Vi har løbende haft en god kontakt, og arbejdet er nu igangsat.

Jørn Dalby

NYT FRA MARK OG FORSØG

Valg af sort 2009/2010

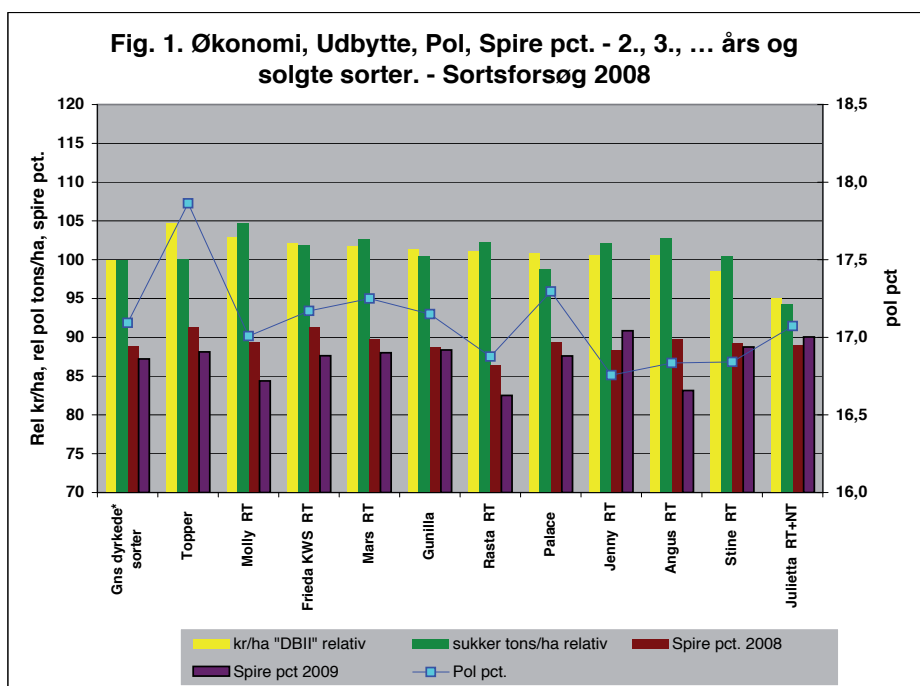
Til støtte for eventuel forudbestilling af frø til næste år bringer vi her et uddrag af resultaterne fra sidste års forsøg samt foreløbige resultater fra tællingerne af fremspiring i forsøgene i år. I figur 1 er sorterne til forudbestilling rangeret efter det økonomiske udbytte opnået i sortsforsøgene 2008. Endvidere ses sukkerprocent, relativt sukkerudbytte samt fremspiring opnået dels i sortsforsøgene 2008 og i indeværende års sortsforsøg.

Sorter - Rizomania og Ramularia

Sorterne mærket med RT er Rizomania tolerante og kan sås overalt, dog undtaget arealer med angreb af nematoder. Endvidere er RT sorterne normalt lidt mere modstandsdygtige overfor angreb af Ramularia. Topper, Gunilla og Palace

Af forsøgschef
Jens Nyholm
Thomsen

Figur 1. Sorter til forudbestilling 2009 – 2010 rangeret efter økonomisk udbytte

har ikke Rizomania tolerance og bør kun sås, hvor der ikke kan forventes angreb af Rizomania. Det gælder dermed også arealer med mistanke om angreb af Rizomania. Under forudsætning af at Topper fortsat er tilstrækkelig stabil, er Topper, der har en høj sukkerprocent, fordelagtig at så i områder, hvor udgiften til transport er højere. Ved at anvende sorter med høj sukkerprocent slipper man for at betale for transport af en ekstra

mængde vand. Betragtninger gælder kun så lang tid, at den højere sukkerprocent og sparede omkostninger kan betale for et lavere udbytte, der normalt følger med sorter med en høj sukkerprocent.

Sorter - Nematoder

På arealer med angreb af nematoder, dvs. i størrelsen 500 – 1000 æg og larver/kg jord bør udgangspunktet være at så en nematodtolerant (NT) sort. Er det kun

pletvis forekomster, der samlet dækker en mindre del af arealet, kan det overvejes at anvende en NE sort, der antages at have lidt større modstandsdygtighed overfor angreb af nematoder end normal sorter f. eks Rasta. Det kan være Angus. Men det skal bemærkes, at vi i forsøgs-væsenet ikke kan konkludere noget med sikkerhed om NE sorterens evne til at modstå nematodangreb i marken på baggrund af forsøgene endnu. Der forligger kun forsøg fra 2008, hvor Angus i relativt sukkerudbytte opnåede 102 mod målesorterne og Julietta (NT) 131 i DK-forsøg. Sorterne Nexus og Plexus, der også antages at være NE sorter, opnåede henholdsvis 111 og 114. Angrebsgraden var her konsistent imellem 1000 og 3000 æg og larver/kg jord. - Vi ved dog fra laboratorieforsøg, at der er forskelle på normalsorternes reaktionsmønster overfor nematodangreb. Først i løbet af et par afprøvningsår yderligere vil det være muligt at kunne konkludere noget mere sikkert om NE sorterens udbytte og stabilitet i forhold til nematodangreb og nedbørsmønster. Det er selvfølgelig ærgerligt for den enkelte praktiker, men vi er nødsaget til at have flere forhold med, fordi det måske er mindre forskelle,

der måske ikke under alle forhold giver et positivt udslag, men måske alligevel gør det under andre forhold. Spørgsmålet er hvornår og hvornår ikke, hvilket kunne aflæses af forsøgene i 2008 på tværs af forsøgene anlagt i Danmark og Sverige, hvor der er variation i forsøgsresultaterne imellem de enkelte forsøg og de to lande.

Sorter - stokløbning

Sorterne Julietta og Molly har i forsøget i 2008 vist en højere stokløbningstendens end de øvrige viste sorter. Meget tidlig såning kan indebære en risiko for stokløbere.

Sortsvalg – bemærk at et sikkert højt økonomisk udbytte opnås med sorter, der har:

- et højt sukkerudbytte
- en høj udbyttestabilitet – vigtig for arealtilpasning
- en høj sukkerprocent - især med lang
- afstand til fabrikk
- en høj renhedsprocent

Sorten bør også:

- spire ensartet og sikkert på et højt niveau

Sort	Firma	Fremspiring 1000/ha	
		tidlig april 4 fs	fuld juni 5 fs
Gennemsnit		35	94
Mars	Strube	21	95
Gunilla	KWS	38	95
Julietta	KWS	36	97
Stine	SESvdH	42	95
Palace	Maribo Seed	33	94
Topper	Maribo Seed	29	95
Angus	Maribo Seed	33	89
Rasta	Syngenta	31	89
Molly	Maribo Seed	34	91
Jenny	Maribo Seed	41	98
Frieda KWS	KWS	41	94
LSD		9	3
CV		15,1	2,6

- have lav stokløbningstendens
- have tolerance over for nematoder på arealer med nematoder
- have tolerance over for Rizomania på arealer med blot mistanke om sygdommen
- have høj grad af tolerance over for bladsygdomme herunder Ramularia – i kystnære områder tages risiko for rust med i betragtning. ■

NB: Der henvises for yderligere information til den faglige beretning fra NBR: "Faglig beretning 2008" eventuelt på <http://nordicbeet.nu/> eller "Oversigt over Landsforsøg 2008".

Table 2. Sorter til salg forud 2009 - 2010. Sorternes karakterbog udregnet på baggrund af 2008 forsøgsresultater

		2005 5 fs	2006 4 fs	2007 5 fs	2008 5 fs	Stabilitet** Tillid til højeste udbytte***	Økonomi (kr/ha) I alt	Sukker t/ha	Sukker %	Rod t/ha	Amino-N	IV-tal	Renhed %	Højde cm sep	Højde std sep	Rodfure Høst	Vaskbar Høst	Grene Høst	1000 Planter/ha Tidlig	1000 planter/ha Max	Bladdække Høst	Topfriskhed Høst	Stokløbning tidlig såtid	Stokløbning alm såtid	Naturlig smitte spec fs													
																									Meldug 3/9	Rust 3/9	Ramu-laria 3/9	Meldug 6/10	Rust 6/10	Ramularia 6/10	Merudbytte t/ha							
Gns dyrkede 2008		100	100	100	100	5 -	2	2	3	4	4	3	4	3	3	3	4	3	3	4	4	3	3	4	3	3	4	3	3	4	3	3	4	3	3	4	3	
* Mars	RT	104	107	101	103	4 3	3	3	3	4	5	4	4	3	3	4	5	4	3	4	4	2	4	5	3	3	4	3	2	5	2							
* Stine	RT	108	113	108	100	3 1	1	2	2	4	4	4	3	3	3	2	3	4	4	4	4	3	4	3	3	4	4	3	3	4	2							
* Palace		107	102	101	99	4 1	2	2	3	3	4	3	4	3	3	4	4	3	3	4	5	3	5	5	3	4	3	4	4	3	4							
* Julietta	RT/NT	101	100	96	94	3 -2	0	0	3	2	2	1	4	3	4	4	5	4	4	4	3	1	-4	0	1	4	3	1	5	4	4							
* Molly	RT		111	106	105	4 4	3	4	2	5	4	3	4	3	2	4	4	4	3	4	4	3	1	5	3	2	4	4	2	5	1							
* Angus	RT		109	107	103	4 3	2	3	2	5	4	3	4	4	2	2	3	4	3	4	4	3	4	5	3	4	3	4	3	3	3							
* Rasta	RT		109	109	102	3 3	2	3	2	4	5	4	4	3	2	2	4	3	3	3	4	3	4	5	5	4	3	5	3	3	3							
* Jenny	RT		110	106	102	3 3	2	3	2	4	4	3	4	4	3	2	3	4	3	4	4	3	4	5	3	3	2	5	2	5	3							
* Frieda KWS	RT		111	112	102	2 2	3	3	3	4	5	3	4	3	4	4	4	4	4	4	4	3	5	5	3	3	1	4	3	4	3							
* Gunilla			110	113	100	2 0	2	2	3	4	4	4	5	3	4	3	4	3	3	4	2	4	5	5	4	2	1	4	1	5	3							
* Topper			103	105	100	4 2	4	2	4	3	4	3	5	3	4	5	4	3	4	5	3	2	4	3	3	5	3	4	5	5	5							

5: meget høj score, 4: høj score, 3: middel score, 2: lav score, 1: meget lav score, mindre end 1 er ikke acceptabelt eller uacceptabelt.

Det betyder, at 5 altid er bedste resultat uanset hvilken egenskab, der ses på. - Værdierne er matematisk udregnede.

* Sorten er på salgsliste uden begrænsning

** Høj stabilitet betyder, at sorten har små udsving i udbyttet fra år til år

*** Tillid til højeste udbytte er 2008 resultat i udbytte minus målt årsvariation, som må forventes at kunne trække udbyttet ned til kommende år i værste fald.

RT: Rizomania tolerant, NT er nematod tolerant

Kvantificering af såbedskvalitet

Af
Forsøgsleder
Otto Nielsen

Det er afgørende for et godt sukkerudbytte, at såbedet er i orden, men hvordan er det muligt at kvantificere såbedets beskaffenhed, og hvor meget påvirker den forudgående jordbearbejdning? Dette ses der nærmere på i et igangværende innovationsprojekt, og her præsenteres resultater fra et af årets forsøg.

Jordbearbejdning

I projektet afprøves to nye dyrknings-teknikker. Dette drejer sig om partiel bearbejdning (strip tillage) samt dyrkning på volde anlagt i august. I denne artikel omtales kun partiel bearbejdning samt referenceteknikkerne bestående af traditionel pløjning (med to pløjetidspunkter) samt reduceret bearbejdning (tabel 1).

Tabel 1. Jordbearbejdningsteknikker, der anvendes i projektet.

Bearbejdningsteknikker	Beskrivelse
Alle udføres i stubbearbejdet jord (5 cm og 15-20 cm dybde) samt med og uden efterafgrøder (fire grundtyper i alt).	Udover nedenstående laves såbedstilberedning med specialfremstillet såbedsharve (billede 1-3).
Reduceret bearbejdning	Ingen bearbejdning udover stubbearbejdning og såbedstilberedning.
Partiel bearbejdning / strip tillage	Jorden bearbejdes kun i de kommende roerækker. Der bearbejdes øverligt primo september og dybt (15-20 cm) medio september.
Tidlig pløjning	Pløjning medio september.
Sen pløjning	Pløjning medio november.
Volde	Anlægges august i pløjet jord. Omtales ikke i denne artikel.

Såbedsharve og såbed med én overfart

I alle fem jordbearbejdningsteknikker er den samme såbedsharve anvendt. Såbedsharven er specialfremstillet til

lejligheden og adskiller sig især fra traditionelle harver ved at den kun bearbejder i de kommende roerækker samt at der er et selvstændigt modul for hver række (billede 1-2). Dermed er det muligt at

Billede 1. Såbedstilberedning med specialfremstillet såbedsharve den 5. april 2009.

Billede 2. Såbed i partielt bearbejdet jord med efterafgrøder (nedvisnet gul sennep) 10. april 2009.

ØNSKER DE EN FREMTID
UDEN FORHINDRINGER !

SÅ VÆLG SORTEN
STINE

HØJESTE UDBYTTET OVER 4 ÅR

- Lynhurtig fremspiring
- Rhizomania resistent
- Tolerant over for Ramularia

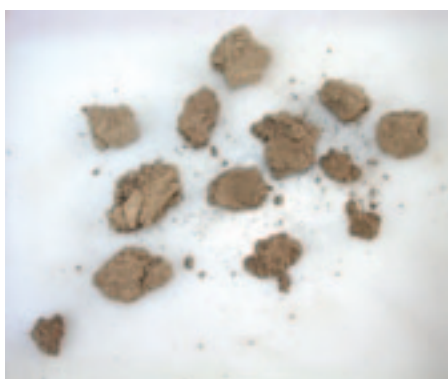
SESVANDERHAVE
value through synergy

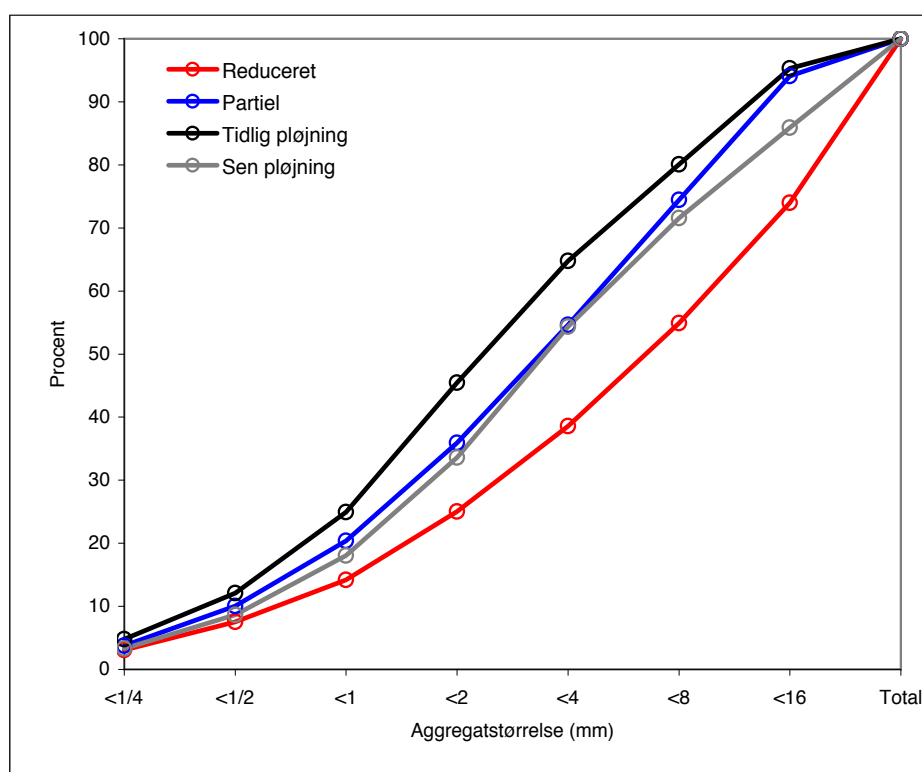
Billede 3. I pløjjord anvendtes frontmonteret Crosskill-valse.

indstille bearbejdningsdybden præcist i den enkelte roerække (se endvidere sidste nummer af Sukkerroe-Nyt). Ved kørsel i pløjjord anvendtes endvidere en frontmonteret Crosskill-valse fra Väderstad (billede 3).

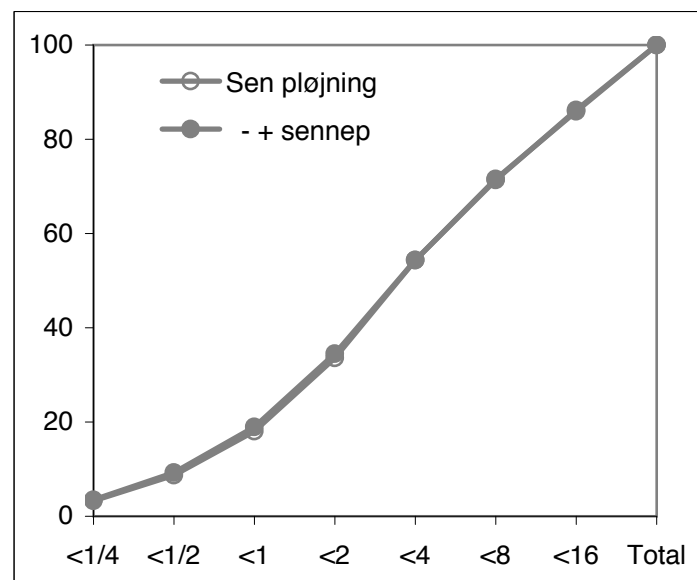
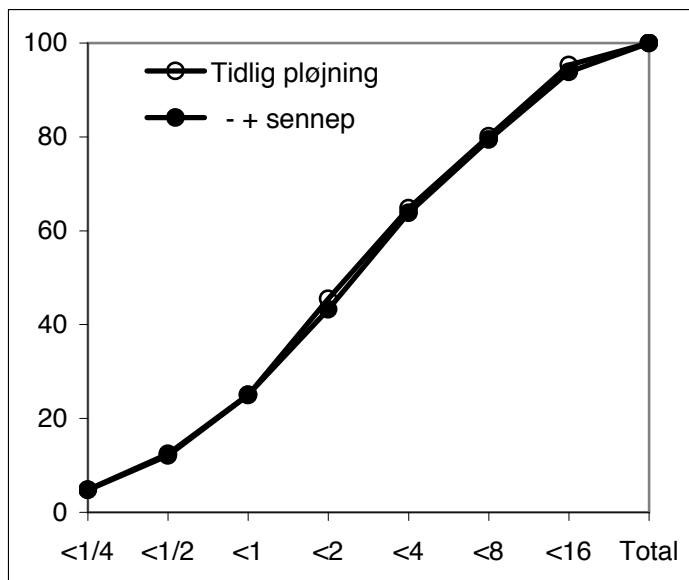
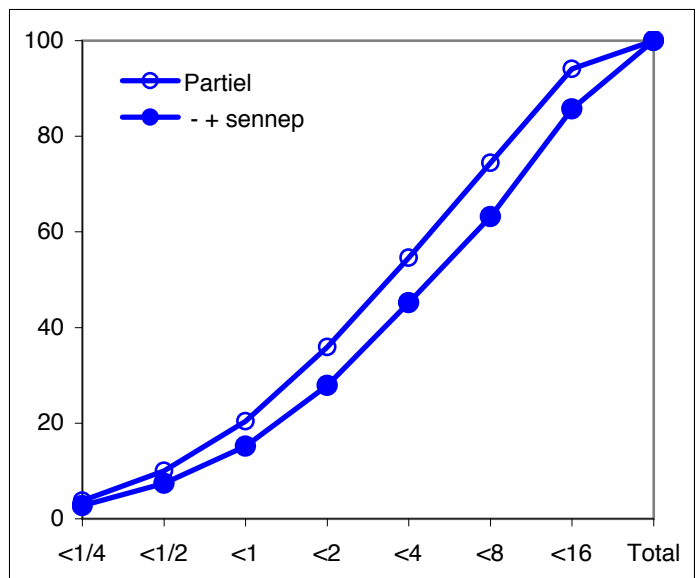
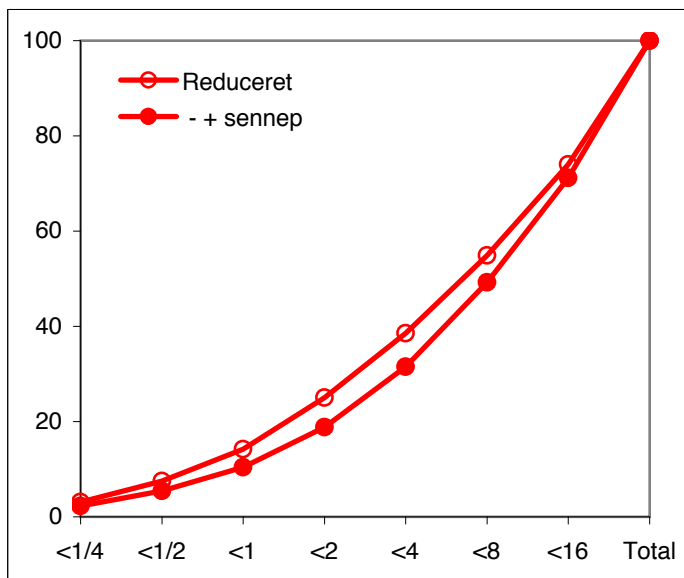
I alle tilfælde blev såbedet anlagt med

Billede 4. Jordfragmenter opstået ved mekanisk nedbrydning af sammenklemt lerjord.

Figur 1. Aggregatstørrelsesfordeling i roerækken for fire jordbearbejdningssteknikker. Jo lavere kurven ligger, jo grovere var jorden. Ved reduceret bearbejdning var for eksempel omkring 40 % af jorden under 4 mm mens andelen i tidlig pløjet jord lå på omkring 65 %.

Figur 2. Ved reduceret og partiel bearbejdning medførte dyrkning af efterafgrøder at jorden i såbedet blev grovere (kurven ligger lavere). Denne effekt sås ikke i efterårspløjet jord.

én overkørsel og alle parceller i et forsøg blev bearbejdet samme dag.

Aggregatstørrelsesfordeling

Aggregater er et andet ord for små jordknolde, og størrelsesfordelingen af disse udgør tilsammen jordens struktur. Aggregaterne opstår som følge af biologisk aktivitet (rodvækst, regnorme m.m.) og nedbrydes som følge af blandt andet udtørring og frost samt jordbearbejdning. Specielt ved bearbejdning af tør jord er nedbrydning af aggregater effektiv. Aggregaterne kan også opstå ved sammenpresning af våd lerjord for eksempel ved færdsel eller ved påvirkning med

maskiner. Når sammenklemmt jord på et senere tidspunkt nedbrydes mekanisk, opstår uregelmæssige aggregater, som også kaldes fragmenter (billede 4).

Aggregatstørrelsesfordelingen undersøges i årets forsøg ved at indsamle jord fra roerækken efter såning. Jorden blev sigtet på en serie af sigter med 18, 8, 4, 2, 1, 1/2, 1/4 mm maskestørrelse (billede 5-6) og i det følgende bringes resultater fra et af forsøgene.

Jordbearbejdning og aggregatstørrelsesfordeling

I efterårspløjet jord er der ringe biologisk aktivitet, og der er ofte en lang periode

Billede 5. Rysteapparat til fraktionering af jordknolde/jordaggregater. Jorden placeres i den øverste sigte og rystes i ca. 5 sekunder. Udstyret er venligst udlånt af Københavns Universitet.

med skiftevis tørre og våde forhold, som fremmer nedbrydningen af sammenklemt jord og aggregater. Specielt i lerjord er denne proces væsentlig for at opnå tilstrækkelig med fin jord i såbedet og jo tidligere, der pløjes, jo mere fin bliver jorden. Denne effekt sås også i et af årets forsøg, hvor parceller med tidlig pløjning havde mere fin jord end parceller med sen pløjning (figur 1).

Parceller med reduceret bearbejdning havde den groveste jordstruktur. Dette skyldes formodentlig en kombination af mindre fysisk og vejrmæssig nedbrydning i vinterens løb, samt at jorden her var mere våd i overfladen end den pløjede jord og dermed ringere til at smuldre.

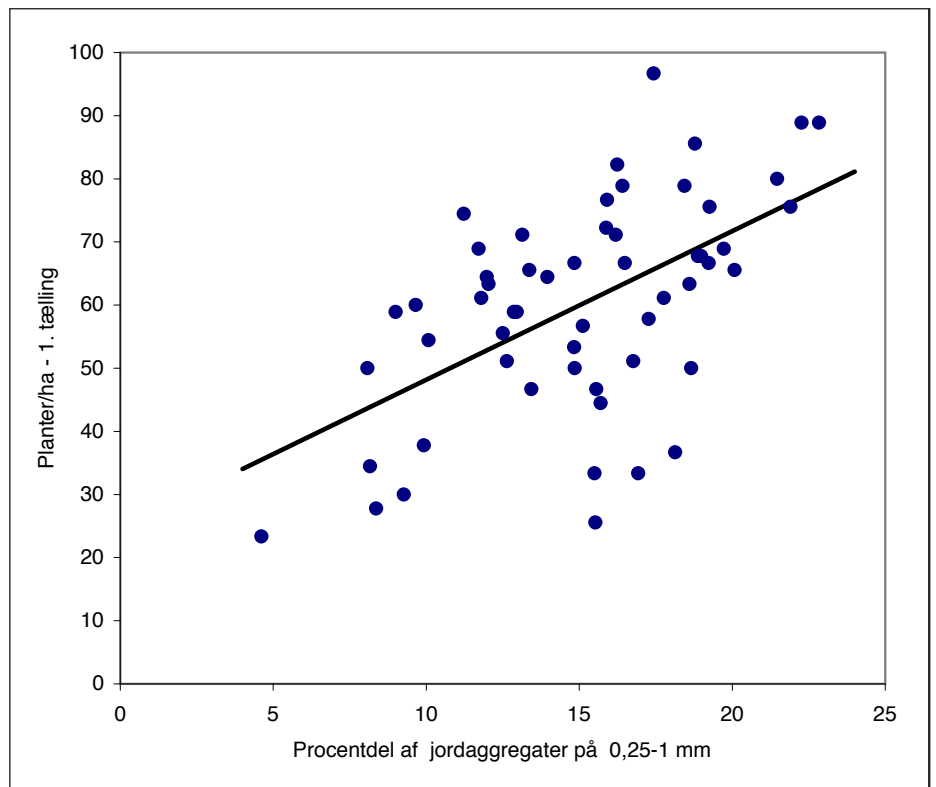
I den partielle bearbejdning er der lavet jordbearbejdning under tørre forhold i sensommeren og overfladen var mere ujævn end ved reduceret bearbejdning. Dette er formodentlig forklaringen på at jorden er finere ved partiel bearbejdning end ved reduceret bearbejdning.

Efterafgrøder og aggregatstørrelsesfordeling

Dyrkning af efterafgrøder øger aggregatdannelsen, og det øgede indhold af rødder kan endvidere betyde, at de øverste centimeter af jorden er mere fugtig her end i jord, hvor der ikke var efterafgrøder. Som følge heraf sås en grovere jord, når reduceret jordbearbejdning blev kombineret med efterafgrøder (figur 2).

Billede 6. Der anvendtes sigter med maskestørrelser på 16, 8, 4, 2, 1, 1/2 og 1/4 mm til fraktionering af jorden.

Figur 3. Sammenhæng mellem procentdelen af fin jord (aggregater på 1/4-1 mm) og tidlig fremspiring (opgjort 20. april).

Ved den partielle bearbejdning dyrkes der ikke efterafgrøder i de kommende roerækker, og dette har blandt andet til formål at lette såbedstilberedningen. Imidlertid medførte efterafgrøder alligevel en grovere jordstruktur ved partiel bearbejdning, hvilket kan forklares med at efterafgrødernes rødder forgrener sig i hele profilen (figur 2).

I pløjjord sås ingen effekt af efterafgrøder på aggregatstørrelsesfordelingen uanset om efterafgrøden var pløjet ned tidligt eller sent (figur 2).

Aggregatstørrelsesfordeling og fremspiring

Andelen af fin jord har betydning for fremspiringen, idet det er den fine jord, der er i stand til at lejre sig tilstrækkeligt tæt omkring frøet og dermed sikre fugtighed til frøets spiring. Dette kan illustreres ved at sammenholde fremspiringen med andelen af jord med en given aggregatstørrelse. I figur 3 er dette

gjort for jordaggregater på 1/4 - 1 mm, idet det tidligere har vist sig at disse små aggregater har afgørende betydning. Til sammenligning kan det bemærkes, at et bejdsset roefrø har en diameter på 3,5-4,75 mm. Der ses en positiv sammenhæng mellem procentdelen af jord i dette størrelsesinterval og den tidlige fremspiring, om end der tydeligvis også er andre faktorer, der spiller ind.

Konklusion

Aggregatstørrelsesfordelingen er en relativ enkel måde til at kvantificere såbedets beskaffenhed. I undersøgelsen var der en logisk sammenhæng mellem aggregatstørrelsesfordelingen og dyrkningsteknik. Dernæst sås en sammenhæng mellem aggregatstørrelsesfordeling og fremspiring af sukkerroer. ■

Den søde

+ 894 kr.
per ha

FRIEDA KWS

- Markedets højestydende sort med Rizomaniatolerans
- Forholdstal **108** i relativt sukkerudbytte
- Rizomaniatolerant

Kilde: NBR (Alstedgaard) forsøg, gns. af 2006-2008, sammenlignet med dyrkede sorter.

www.kws.com

Seeding the future
since 1856

Sæson for bladsvampe - tidlig rust

Af
Forsøgsleder
Anne Lisbet
Hansen

Af
Volontør, stud. agro.
Tine Thach

Bladsvampe er højaktuelle, og sæsonen er startet med usædvanligt tidlige rustangreb.

Varsling

Bladsvampevarsling forløber igen i år fra juli til og med september, hvor der i 30 forskellige observationsmarker fordelt på forskellige sorter og områder ugentligt observeres angreb af bladsvampe. I

markerne registreres udvikling af svampe i afmærkede usprøjtede og sprøjtede parceller. Resultaterne kan løbende ses på Landcentrets registreringsnet: <http://gis.landscentret.dk/regnet/pres/present.asp?HY=2009&CT=014112&CS=43>; på Nordic Sugar Agricenter hjemmeside www.sukkerroer.nu og sms-service, eller via Plantenyt og sms-service ved DLSyd.

Flere fordele

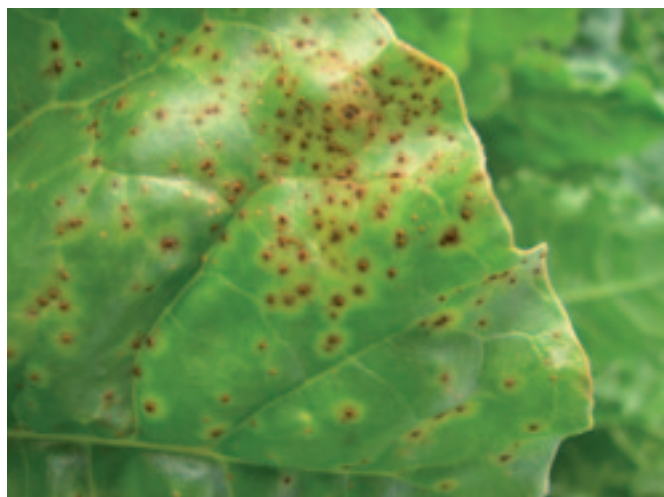
Behandling med svampemidler reducerer primært udbyttetab som følge af svampeangreb, men andre fordele kan være forøgelse af tilvækst og beskyttelse mod frostskafer.

Svampesprøjtning har i forsøgene vist et sikkert merudbytte på 8 % i gennemsnit over 7 år ved to behandlinger med 0,25 l/ha Opus, men merudbyttet har i enkeltforsøg været oppe på 17 %. Merudbyttets størrelse afhænger blandt andet af det aktuelle smittetryk og tilvækst. Er tilvæksten høj betaler roerne mere tilbage

for svampebekæmpelse, som det især blev påvist i forsøg fra 2006.

Engelske forsøg har vist, at triazol og strobiluriner generelt øger tilvæksten med nogle få procent, idet de udsætter ældning af bladene. Det er især den første behandling, der giver effekten, men den må ikke udføres for tidligt. Behandles tidligt, omkring rækkelukning, mistes der udbytte. Det optimale tidspunkt er fra midt juli til midt august rapporteres det fra engelske forsøg. Hvor meget fungiciderne kan øge udbyttet her i vores område er ikke målt, men det kan ikke anbefales at behandle tidligt uden observerede angreb – det kan koste en ekstra behandling i den anden ende af sæsonen.

Svampebehandling holder toppen frisk og funktionsdygtigt i længere tid sammenlignet med toppen på de ubehandlede planter, der overvokses af svampeangreb og visner. Den større bladmasse yder

Billede 1. Tidlig rust, 21. juli 2009 på Vestlolland, Falster og Vestsjælland.

Billede 2. Meldug har optimum ved 25 °C samt 30-40 % relativ luftfugtighed. Den spredes med vind.

Billede 3. Ramularia-pletter vokser i størrelse og smelter efterhånden sammen. Der dannes hvide sporehobe i midten af pletterne. Sygdommen har optimale forhold ved 17-20 °C og 95 % relativ luftfugtighed og spredes primært med vandplask, men også med vind.

Billede 4. Cercospora er en meget tabsvoldende sygdom sydpå. Den ses som mindre runde pletter, hvor der dannes sorte sporehobe i pletterne. Sygdommen har optimum ved 25-30 °C og relativ luftfugtighed over 95 % og spredes primært med vandplask.

desuden beskyttelse af roerne, når den første frost viser sig. Danske og engelske resultater fra målinger i november og januar måned indikerer, at roer med størst top opnår større udbytte relativt til roer med mindre top, når først frosten melder sig.

Aktuel udvikling

Svampesæsonen 2009 er begyndt medio juli med enkelte fund af rust på Vestlolland, Falster og Vestsjælland, hvorefter rust har spredt og udviklet sig i alle obs-marker. Normalt er det meldug, vi ser først på sæsonen, og måske Ramularia, men det er helt usædvanligt at se rust så tidligt.

Fra slutningen af juli er Ramularia og meldug observeret flere steder, og fra midten af august er der observeret spredte angreb af Cercospora. Der blev varslet for første behandling sidste uge i juli, hvor der mange steder var begyndende angreb (maks. 10 % planter med symptomer). De fleste obs-marker blev sprøjtet første gang omkring den 1. august.

En enkelt behandling er ofte tilstrækkelig, hvis roerne tages op inden midten af

oktober (behandlingsfrist 4 uger). Hvis smittetrykket fortsætter, og roerne tages op senere, kan en yderligere behandling være fordelagtig. Behov for en eventuel anden sprøjtning optræder normalt ca. tre uger efter første sprøjtning afhængigt af dosering og udvikling i angreb af bladsvampe. Ved et fortsat kraftigt smittetryk kan det være nødvendigt at afkorte intervallet nogle dage.

Følgende er per 15. august aktuelt for marker, hvor der forsat er kraftige angreb af rust: enkelte steder er udviklingen gået hurtigere end forventet, og den første behandling med 0,25 l/ha Opera eller Opus har ikke slået angrebet tilfredsstillende ned. Således har sygdommen forsat udviklet sig, og her

anbefales en opfølgende sprøjtning med øget dosis 0,5 l/ha Opera eller Opus både for at få en højere effekt og for at forebygge resistens.

Aktuel fra vore nabolande per 15. august er der i Sverige udvikling af især rust og Ramularia. Fra Tyskland rapporteres der om kraftig udvikling i Cercospora og Ramularia, og i England har der indtil videre især været angreb af meldug. Første behandling er udført mange steder. ■

For mere info - se Sukkerroe-Nyt 2008 september og Faglig beretning 2008.

Bederust

Optimale forhold for rust er temperaturer mellem 15-20 °C og relativ høj luftfugtighed. Sporespiring og nye infektioner hæmmes ved temperaturer over 25 °C. Overvintring sker især på strandbede, og derfor ses sygdommen ofte først ved de kystnære områder, men sporerne spredes over store afstande med vinden. Inkubationstiden for rust er rapporteret til at være 16-19 dage ved 15 °C.

Nyt om lagring af roer

Af Forsøgsleder Anne Lisbet Hansen

I det følgende gives sammendrag af tre artikler publiceret i *Betodlaren* omhandlende resultater fra forsøg med lagring. Der er undersøgt sukkertabets størrelse i forhold til anlæggelse af kuler, graden af skader på roerne og forskel på sorter.

Se flere forsøgsresultater og konklusioner på www.betodlarna.se, knskapbanken og find lagringsartiklerne i *tidskrift Betodlaren nr. 1 og 2, 2009*.

Optimeret optagnings-tidspunkt ved sen levering

Sammendrag af artikel publiceret i *Betodlaren nr. 1, marts 2009* af Teknisk chef Robert Olsson, Roekonsulent Anders Rydén og Stud. agro Rebecka Svensson.

Levering af roer i januar kræver optagning og lagring på bedst mulig måde. Dette er undersøgt i en NBR forsøgsserie udført i Sverige 2006-08.

Forsøgene har vist, at lagring i kule gennemsnitligt og i bedste fald koster 0,1 % sukker per døgn, men oftest koster lagring 0,15 %, og går det mindre godt, kan det koste dobbelt så meget sukker per døgn. Lagring i kule er en aktiv proces, som indebærer betydeligt mere end blot at tildække kulen. Vi skal gøre, hvad vi kan for at holde temperaturen i kulen på mellem 2 og 7 °C, og der skal beskyttes mod vind.

I forsøgene fra 2008 er der foretaget optagning af 3,1 ha roer, der er lagt i trapezformet kule med ca. 9 tons roer per meter. Dette blev udført ved tre datoer: 29. oktober, 19. november og 11. december. Optagningen blev foretaget med gårdens ni-rækket Vervæet optager, og transporten fra mark til lager skete med Edenhall E25 elevatorvogn. Inden lagring blev roer vejjet og analyseret, og roernes ydre kvalitet blev bedømt. Temperaturmålere blev placeret inde midt i kulen, og når temperaturen kom under 5 °C, blev kulen dækket med TopTex nærmest roerne og 30 cm løs halm udenpå. Roerne blev leveret den 8. januar.

Resultaterne viste, at i kulen, der lå fra 29. oktober til 8. januar, kunne der måles et sukkertab på 34 %, hvor udbyttet på 12,3 t/ha ved optagning blev til 8,1 t/ha efter lagring. I kulen fra 11. november til 8. december var lagringstabt 17 % udbytte, mens ved roerne lagret i kule fra 11. december til 8. januar blev tabt

målt til 9 % udbytte. Sukkertab per døgn var henholdsvis 0,47, 0,34 og 0,32 % for kule 1, 2 og 3, dog blev denne procent ændret af andele af rådne roer, *se tabel 1*. Spild af roer ved optagning lå på 7-8 %, *se tabel 1*.

Forsøgene viste, at alle tre optagnings-tidspunkter fungerede godt, selvom der var et spild på omkring 5 tons roer per ha, hvilket især skyldtes rodspidsbrud. Rodspidsbrud kan mindskes ved ny teknik, og flere undersøgelser viser, at den teknik som Grimme Maxtron anvender giver færre rodspidsbrud. Generelt går udviklingen i denne retning, men spørgsmålet er, om renheden så kan følge med. Fik roerne lov til at stå i jorden var denne form for lagring gratis fra 1. til 20. november, dvs. den kostede ikke sukker. Hvis roerne stod i jorden frem til 10. december kostede den i gennemsnit 3 % af sukkermængden. Til sammenligning skulle en lagring i 40 dage i kule med et lagringstab på 0,15 % sukker per døgn

Billede 1. TopTex og halm på kule.

Kule 1. 29 oktober - 8 januar

	Ved optagning	Ind på lager	Ud fra lager	Lagringstab
Roer, t/ha	73,1	67,4	51	34%
Sukker, %		18,2	15,5	
Sukker, t/ha	13,3	12,3	8,1	Sukkertab/døgn
Sukker, rel		100	66	0,47
Indtægt S.kr./ha		22.600	14.600	Skadede roer
				12,3 t/ha
Tab af roer ved optagning		8,40%		

Kule 2. 11 november - 8 januar

	Ved optagning	Ind på lager	Ud fra lager	Lagringstab
Roer, t/ha	71,3	66,5	58,2	17%
Sukker, %		18,4	17,4	
Sukker, t/ha	13,1	12,2	10,1	Sukkertab/døgn
Sukker, rel		100	83	0,34
Indtægt S.kr./ha		23.400	19.700	Skadede roer
				6,2 ton betor/ha
Tab af roer ved optagning		7,20%		

Kule 3. 11 december - 8 januar

	Ved optagning	Ind på lager	Ud fra lager	Lagringstab
Roer, t/ha	71,8	67	64,3	9%
Sukker, %		17,6	16,6	
Sukker, t/ha	12,6	11,8	10,7	Sukkertab/døgn
Sukker, rel		100	91	0,32
Indtægt S.kr./ha		22.700	20.600	Skadede roer
				0,4 ton betor/ha
Tab af roer ved optagning		7,30%		

Tabel 1. Resultater fra forsøg med optimeret optagning og lagring, Jordberga 2008

Sukkertab per døgn: Første tal angiver det total tab inklusiv den mængde der tages bort inden levering på grund af råd. Sukkertab per døgn angivet i parentes er tabet når skadede roer er frataget. Indtægt er angivet i svenske kroner per 2008.

koste 6 % af sukkermængden. Lagring i marken i november og december er næsten gratis, så længe vi ikke får langvarig frost, men det indebærer fugtigere optagningsforhold og dermed risiko for større spild og lavere renhed. I England er det almindeligt at lade roerne stå i jorden ved sen levering i december og januar. Her anbefales man ikke at have flere roer stående, end hvad der kan tages op på tre til fem dage, hvilket stemmer overens med, hvad meteorologisk institut kan give i prognose for eventuel alvorlig frost og store nedbørsmængder.

Lagringsbetingelserne ved forsøgets tre forskellige kuler havde forskellige

temperaturforløb, hvilket har medført forskellige lagringstab. Dette diskuteres i detaljer i artiklen. Konsekvensen af frost i kulen var alvorligere, jo tidligere den optrådte, og det konkluderes, at det er vigtigt at holde løbende øje med temperaturen midt i kulen og regulere denne.

Betydning af skader på roerne

Sammendrag af artikel publiceret i Betodlaren nr. 2, juni 2009 af Projektleder Åsa Olsson.

Hvordan behandler vi roerne under optagning og transport, og hvad betyder det for udbyttet? For at kunne svare på

disse spørgsmål igangsatte NBR en serie lagringsforsøg, hvor formålet var at undersøge optagningskvalitetens betydning for sukkerudbyttet. Gennem tre år 2006-08 er der blevet undersøgt ikke mindre end 13.000 roer.

Forsøgene

På tre forsøgssteder med ensartet jordtype blev der udført tre optagnings-teknikker, en skånsom metode og en normal metode samt en kontrol, hvor roerne blev håndoptagne og ikke beskadede på nogen måde. Roeoptagerne kørte ved siden af hinanden på samme mark på omtrent samme tidspunkt. Roerne blev tippet af i hver sin ende af

EDENHALL

Service direkte
+46 42-32 40 62
+46 70-26 88 165

EDENHALL
VALLAKRA, SVERIGE

VELKOMMEN
TIL
OPEN HOUSE
EDENHALL
3 DECEMBER

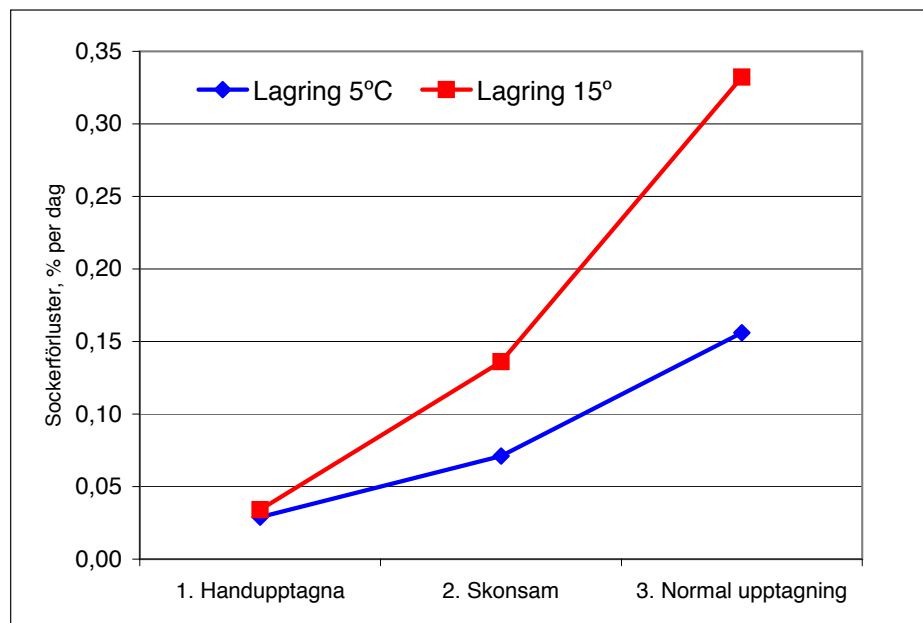
TEL: +46 42 324050
E-mail: info@edenhall.se

Forhandler:

KARLMERTZ A/S
Sakskøbing Tlf. 5470 4822
Horreby Tlf. 5444 7035
For fremvisning:
Ring 4033 8405
eller 2128 3788

www.edenhall.se

Figur 1. For håndoptagne roer ses der ikke sukkertab, selvom lagringstemperaturen øges fra 5 til 15 °C. Ved skånsom og normal optagning fordobles sukkertabet, når lagringstemperaturen øges fra 5 til 15 °C.

kulen. Efter optagning bedømtes rodspidsbrud, aftopning, revner og skader. Roerne blev lagret ved to temperaturer 5 og 15 °C. Lagringstiden varede cirka 60 døgn med afslutning 10. januar. Efter lagring bedømtes svampeangreb og rodråd.

Optagningskvalitet

Med den skånsomme optagning var rodspidsbrud generelt under 2 cm, men op til 6 cm ved normal optagning. Den skånsomme optagning havde 83-98 % roer uden revner, mens den normale optagning havde 53-87 % uden revner. Overfladiske skader var på 2 cm² ved den skånsomme optagning og på 5-10 cm² ved den normale optagning. Angående svampeangreb var det især i rodspidsbruddene at angrebene blev de største.

Sukkertab

De håndoptagne roer med et minimum af skader blev lagret uden væsentlige tab (0,03 % sukker per døgn) både ved 5 og 15 °C, men allerede ved den skånsomme optagning fordobledes sukkertabet ved at øge lagringstemperaturen fra 5 til 15 °C fra 0,07 til 0,14 % per døgn. Ved den normale optagning steg sukkertabet

fra 0,16 % til 0,33 % per døgn ved temperaturøgning fra 5 til 15 °C, se figur 1.

Praktiske konsekvenser

Skader på roerne har stor betydning for sukkertabets størrelse ved lagring i kule. Der bliver hurtigt angreb af svampe, og rodråddet breder sig hurtigt.

Se flere forsøgsresultater og konklusioner på www.betodlarna.se, vælg kunskapsbanken og find lagrings artikler i tidsskrift *Betodlaren* nr. 2, juni 2009.

Billede 2. Mængden af gråskimmel, der ses på roerne ved lagring, er en god indikator på det samlede sukkertab, men det fortæller ikke hele sandheden.

Lagringsegenskaber – forskel på sorter

Sammendrag af artikel publiceret i *Betodlaren* nr. 2, juni 2009 af Teknisk chef Robert Olsson.

I en NBR forsøgsserie udført i Sverige er der foreløbigt gennem to år undersøgt, hvorvidt der er forskel på sorters evne til at modstå sukkertab under lagring.

I 2007, hvor 15 forskellige sorter blev lagret i kule i 70 døgn, viste bedste sort, at tabe 0,07 % sukker per døgn, mens dårligste sort tabte 0,18 % sukker per døgn. I 2008 blev forsøget gentaget delvist med andre sorter, og sukkertabet varierede fra 0,07 % til 0,15 % sukker per døgn ved 75 dages lagring. Begge år var der statistisk forskel mellem sorterne, og groft regnet har bedste sort vist halvt så meget sukkertab per døgn som den dårligste. Spørgsmålet er, om samme sort er den bedste sort til lagring hvert år, og om den er den bedste på alle marker og under alle betingelser.

Hvilke målemetoder, der effektivt kan anvendes til at adskille lagringsegenskaber blandt sorter og hvordan resultaterne vekselvirker med øvrige lagringsbetingelser, undersøges i nye forsøg. ■

Tid til at bestille basisbehovet for roefrø til dine sukkerroer 2010!

Vælg frø fra en af verdens førende leverandører af sukkerroefrø. Dette giver dig en stabil sort med mange gode egenskaber.

Kan du sige nej til +7% højere udbytte?

- Langt den mest dyrkede sort i Sverige 2008 og 2009
- 7 % højere sukkerudbytte end gennemsnittet af de dyrkede sorter i Danmark 2006-2008
- Hurtig fremspiring og højt antal planter
- Glatte roer giver høj renhed
- Meget høj Aphanomyces-tolerance

En "All-round sort" som passer alle sukkerroedyrkere!

AUG 09

For mere information kontakt
Ingvar Christensson,
Syngenta Seeds AB Sverige
tel +46 418 43 71 35 eller
E-mail: ingvar.christensson@syngenta.com

Syngenta Seeds AB, Box 302, 261 23 LANDSKRONA, Sverige

Leverandør til de danske sukkerroedyrkere!

152 mio. kr udbetalt fra EU's omstruktureringsordning

Af Klaus Sørensen

I juni 2009 udbetalte FødevarerErhverv i alt 152 mio. kr til sukkerroedyrkerne som kompensation for salget af sukkerkvote til EU. Mange dyrkere har i den forbindelse rettet henvendelse både her til Danske Sukkerroedyrkere og til lokale landboforeninger. Det har især været spørgsmål og anmodning om hjælp til beregninger i forbindelse med forpagtningsforhold, og derudover har der også været fokus på beskatning.

Udover egne beregninger her fra Danske Sukkerroedyrkere har vi samtidig bedt Dansk Landbrugsrådgivning, Skejby om at se på nogle af de juridiske aspekter vedr. forpagtnings- og beskatningsforhold. En samlet orientering, inkl. beregningerne fra Danske Sukkerroedyrkere og notaterne fra Dansk Landbrugsrådgivning, Skejby findes på vores hjemmeside:

www.danskesukkerroedyrkere.dk

Ved kvotesalget til EU i slutningen af 2007 og begyndelsen af 2008 solgte det daværende Danisco Sugar i alt 80.083 tons af den danske sukkerkvote til EU. Reduktionen i kontraktmængden blev delt forholdsmæssigt ligeligt ud på alle dyrkerne i Danmark i forhold til deres sukkerkontrakter, og som kompensation for salget har dyrkerne modtaget 1.801,94 kr pr. ton solgt polsukker. Pengene er udbetalt til dem, der var registreret som dyrkere pr. 1. oktober 2007 (beløbet er udbetalt fra FødevarerErhverv over to omgange med nogle få dages mellemrum). Alle dyrkere har den 3. juli 2008 modtaget en opgørelse fra FødevarerErhverv over salget, og pr. 11. juni 2009 er der udsendt et endeligt brev fra FødevarerErhverv til alle de berørte dyrkere vedr. udbetalingen.

Forpagtningsforhold – beløb og kontraktmængde

Særligt i forbindelse med forpagtningsforhold har der været mange spørgsmål til håndteringen, idet beløbet fra FødevarerErhverv er udbetalt til dyrkerne pr. 1. oktober 2007. Dette indebærer, at forpagtere også har fået udbetalt kompensation for reduktionen i den forpagtede kontraktmængde. Danske Sukkerroedyrkere har beregnet, at i forhold til den totale basis-kontraktmængde primo 2007 (før køb af ekstra kvote i september 2007) udgør kompensationen 343,05 kr pr. ton polsukker.

I september 2007 udnyttede Danisco Sugar muligheden for køb af ekstra sukkerkvote fra EU, og dyrkerne deltog i betalingen heraf med et beløb på 919 kr pr. ton polsukker. Købet blev forholdsmæssigt delt ud på alle sukkerkontrakter, hvilket medførte, at forpagtere også fik tillagt en købt mængde på den forpagtede kontraktmængde. Købet skulle ligeledes betales af forpagter, og betalingen blev foretaget i marts 2008.

Hvis man modregner købsprisen i marts 2008 i udbetalingen fra FødevarerErhverv i juni 2009, er nettobeløbet pr. ton basis-kontraktmængde primo 2007 på 273,76 kr pr. ton polsukker. I beløbet er der ikke foretaget en renteberegning i forhold til, at betalingen for købet og indtægten fra salget er tidsmæssigt forskudt med ca. 15 måneder. I beløbet er der ligeledes ikke indregnet den eventuelle værdi, som forpagter havde af den købte mængde i kampagnen 2007, hvor den købte mængde medførte en forhøjelse af kontrakten med ca. 6,5 %. Tilsvarende er der heller ikke indregnet, at den forpagtede kontraktmængde fra 2008 har været ca. 7% mindre end oprindeligt. Netto – når køb og salg indregnes – er kontraktmængden reduceret til 93,02 % i forhold til basis-kontraktmængden primo 2007.

Forpagtningsforhold – tilbageførsel til bortforpagter

Der har ligeledes været mange spørgsmål til, om en forpagter bør/ skal tilbagebetale det overskydende nettobeløb på 273,76 kr til bortforpagter. Dette afhænger først og fremmest af forpagtningskontrakten, som de to parter har indgået, men typisk har man i forpagtningskontrakten ikke taget højde for denne situation.

Har man ikke taget højde for situationen i forpagtningskontrakten, er det Danske Sukkerroedyrkeres holdning, at forpagter bør tilbagebetale nettobeløbet på 273,76 kr pr. ton polsukker til bortforpagter (evt. reguleret med en renteberegning). Dette skyldes, at der er tale om en forpagtning af en specifik sukkerkontrakt, som efterfølgende er påvirket via et udefra kommende køb og efterfølgende salg.

Modsvarende er kontraktmængden, som forpagter skal tilbagebetale til bortforpagter, reduceret til 93,02 % af den oprindelige mængde (i forhold til basis-mængden primo 2007).

Danske Sukkerroedyrkeres holdning underbygges af et notat herom, som er udarbejdet af Dansk Landbrugsrådgivning, Skejby.

Beskatningsforhold

Der har også været spørgsmål til, om kompensationsbeløbet fra EU skal betragtes og behandles som et beløb for salg af sukkerkontrakter.

Danske Sukkerroedyrkere har bedt Dansk Landbrugsrådgivning, Skejby, se på dette, og i svaret fra Dansk Landbrugsrådgivning konkluderes bl.a.: ”Det er Landscentret, Skats vurdering at kompensationsbeløbet anses for afståelse af en del af leveringsretten til sukkerroer, og afståelsessummen skal fragå i saldoen efter afskrivningslovens § 40 C”.

Hele notatet bør læses, herunder bl.a. også vedr. beskatningstidspunktet ■

Ny prøvevask i Nakskov

Af Klaus Sørensen

Nordic Sugar er aktuelt i gang med at etablere en ny prøvevask på fabrikken i Nakskov. Prøvevask, sav og analyselinie med tilhørende transportorganer udskiftes til et nyt standardudstyr af mærket Venema, som er internationalt anerkendt og benyttes rundt om i Europa. Der etableres ligeledes et nyt dataopsamlingsudstyr til kommunikation mellem prøvevasken og databehandlingsystemet.

Nordic Sugar udskifter prøvevasken i Nakskov med et nyt standardudstyr af mærket Venema, som er internationalt anerkendt og benyttes rundt om i Europa. Installeringen af den nye prøvevask indebærer en nyindretning og en tilbygning på den eksisterende bygning, som rummer prøvevasken i Nakskov.

Nordic Sugar har oplyst, at udskiftningen af prøvevasken er næste skridt, efter at de for et par år siden etablerede den centrale prøvevask i Nakskov. De peger desuden på, at det hidtidige udstyr er vanskeligt at vedligeholde, og et teknisk løft vil desuden højne både arbejdsmiljøet og driftssikkerheden på området. Samtidig vil investeringen både reducere mandskabsbehovet i kampagnen og sikre, at overarbejdet i prøvevasken mindskes.

Fra Danske Sukkerroedyrkere hilser vi udskiftningen velkommen. Med det nye udstyr af mærket Venema, som benyttes mange andre steder i Europa, har vi nu et sammenligneligt udgangspunkt, hvor roeprøvernes vasketid, vandtemperatur og vandtryk kommer til at køre efter nogle gængse standarder som i de andre lande med lignende udstyr.

Ny jordmodel for 2009 og 2010

Af Klaus Sørensen

Danske Sukkerroedyrkere og Nordic Sugar har aftalt en ny jordmodel for 2009 og 2010, hvor der sker en justering af tillæg/ fradrag for renhedsprocenten i de leverede roer.

I drøftelserne var der enighed om at tage udgangspunkt i renheden i de seneste 5-års roeleveringer, fra 2004-08.

Da den nuværende Brancheaftale for 2006-10 blev udformet i 2006, blev skalaen fastsat ud fra renhedsprocenten i de forudgående år, og forventningen var en gennemsnitlig udbetaling på 13 mio. kr. Dette var beregnet ud fra den daværende sukkerkvote. Efterfølgende er sukkerkvoten reduceret som følge af EU's sukkerreform, og den forventede udbetaling er derfor automatisk reduceret med ca. 2 mio. kr i forhold til det daværende målsatte beløb på 13 mio. kr.

De seneste års lave renhedsprocenter har dog ført til, at den gennemsnitlige udbetaling ikke er nået op på det målsatte beløb – også selvom man indregner den automatiske reduktion som følge af den reducerede sukkerkvote.

Med de nye satser er den forventede nettoudbetaling hævet i forhold til tidligere, således at dyrkerne i gennemsnit får 1,5 mio. kr ekstra ved samme renhed.

Det hidtidige loft på 16 mio. kr i årlig nettoudbetaling er bibeholdt uændret.

Samtidig er der foretaget en ændring af skalaen, således at det store spring i tillægget på 5 kr fra 86,0 til 86,1 pct. er forsvundet. Den nye skala har mindre spring mellem intervallerne, og samtidig er inddelingen af skalaen blevet finere med intervaller på ½ pct..

Renhedsprocent	Eksisterende satser i	Nye satser i jordmodellen
Fra	Til	2009 og 2010
92,1	99,9	16,00
91,6	92,0	14,00
91,1	91,5	14,00
90,6	91,0	12,00
90,1	90,5	12,00
89,6	90,0	10,00
89,1	89,5	10,00
88,6	89,0	8,00
88,1	88,5	8,00
87,6	88,0	6,00
87,1	87,5	6,00
86,6	87,0	4,00
86,1	86,5	4,00
85,6	86,0	-1,00
85,1	85,5	-1,00
84,6	85,0	-4,00
84,1	84,5	-4,00
83,6	84,0	-6,00
83,1	83,5	-6,00
82,6	83,0	-8,00
82,1	82,5	-8,00
81,6	82,0	-10,00
81,1	81,5	-20,00
80,6	81,0	-30,00
80,1	80,5	-40,00
79,6	80,0	-50,00
79,1	79,5	-60,00
78,6	79,0	-70,00
78,1	78,5	-80,00
77,6	78,0	-90,00
77,1	77,5	-100,00
76,6	77,0	-100,00
76,1	76,5	-100,00
75,6	76,0	-100,00
75,1	75,5	-100,00
74,6	75,0	-100,00
74,1	74,5	-100,00
73,6	74,0	-100,00
73,1	73,5	-100,00
72,6	73,0	-100,00
72,1	72,5	-100,00
71,6	72,0	-100,00
71,1	71,5	-100,00
70,6	71,0	-100,00
70,1	70,5	-100,00
69,6	70,0	-100,00
69,1	69,5	-100,00
68,6	69,0	-100,00
68,1	68,5	-100,00
67,6	68,0	-100,00
67,1	67,5	-100,00
66,6	67,0	-100,00
66,1	66,5	-100,00
65,6	66,0	-100,00
65,1	65,5	-100,00
64,6	65,0	-100,00
64,1	64,5	-100,00
63,6	64,0	-100,00
63,1	63,5	-100,00
62,6	63,0	-100,00
62,1	62,5	-100,00
61,6	62,0	-100,00
61,1	61,5	-100,00
60,6	61,0	-100,00
60,1	60,5	-100,00
59,6	60,0	-100,00
59,1	59,5	-100,00
58,6	59,0	-100,00
58,1	58,5	-100,00
57,6	58,0	-100,00
57,1	57,5	-100,00
56,6	57,0	-100,00
56,1	56,5	-100,00
55,6	56,0	-100,00
55,1	55,5	-100,00
54,6	55,0	-100,00
54,1	54,5	-100,00
53,6	54,0	-100,00
53,1	53,5	-100,00
52,6	53,0	-100,00
52,1	52,5	-100,00
51,6	52,0	-100,00
51,1	51,5	-100,00
50,6	51,0	-100,00
50,1	50,5	-100,00
49,6	50,0	-100,00
49,1	49,5	-100,00
48,6	49,0	-100,00
48,1	48,5	-100,00
47,6	48,0	-100,00
47,1	47,5	-100,00
46,6	47,0	-100,00
46,1	46,5	-100,00
45,6	46,0	-100,00
45,1	45,5	-100,00
44,6	45,0	-100,00
44,1	44,5	-100,00
43,6	44,0	-100,00
43,1	43,5	-100,00
42,6	43,0	-100,00
42,1	42,5	-100,00
41,6	42,0	-100,00
41,1	41,5	-100,00
40,6	41,0	-100,00
40,1	40,5	-100,00
39,6	40,0	-100,00
39,1	39,5	-100,00
38,6	39,0	-100,00
38,1	38,5	-100,00
37,6	38,0	-100,00
37,1	37,5	-100,00
36,6	37,0	-100,00
36,1	36,5	-100,00
35,6	36,0	-100,00
35,1	35,5	-100,00
34,6	35,0	-100,00
34,1	34,5	-100,00
33,6	34,0	-100,00
33,1	33,5	-100,00
32,6	33,0	-100,00
32,1	32,5	-100,00
31,6	32,0	-100,00
31,1	31,5	-100,00
30,6	31,0	-100,00
30,1	30,5	-100,00
29,6	30,0	-100,00
29,1	29,5	-100,00
28,6	29,0	-100,00
28,1	28,5	-100,00
27,6	28,0	-100,00
27,1	27,5	-100,00
26,6	27,0	-100,00
26,1	26,5	-100,00
25,6	26,0	-100,00
25,1	25,5	-100,00
24,6	25,0	-100,00
24,1	24,5	-100,00
23,6	24,0	-100,00
23,1	23,5	-100,00
22,6	23,0	-100,00
22,1	22,5	-100,00
21,6	22,0	-100,00
21,1	21,5	-100,00
20,6	21,0	-100,00
20,1	20,5	-100,00
19,6	20,0	-100,00
19,1	19,5	-100,00
18,6	19,0	-100,00
18,1	18,5	-100,00
17,6	18,0	-100,00
17,1	17,5	-100,00
16,6	17,0	-100,00
16,1	16,5	-100,00
15,6	16,0	-100,00
15,1	15,5	-100,00
14,6	15,0	-100,00
14,1	14,5	-100,00
13,6	14,0	-100,00
13,1	13,5	-100,00
12,6	13,0	-100,00
12,1	12,5	-100,00
11,6	12,0	-100,00
11,1	11,5	-100,00
10,6	11,0	-100,00
10,1	10,5	-100,00
9,6	10,0	-100,00
9,1	9,5	-100,00
8,6	9,0	-100,00
8,1	8,5	-100,00
7,6	8,0	-100,00
7,1	7,5	-100,00
6,6	7,0	-100,00
6,1	6,5	-100,00
5,6	6,0	-100,00
5,1	5,5	-100,00
4,6	5,0	-100,00
4,1	4,5	-100,00
3,6	4,0	-100,00
3,1	3,5	-100,00
2,6	3,0	-100,00
2,1	2,5	-100,00
1,6	2,0	-100,00
1,1	1,5	-100,00
0,6	1,0	-100,00
0,1	0,5	-100,00
0,0	0,0	-100,00

Skalaen i jordmodellen er ændret for 2009 og 2010, således at udbetalingen af tillæg til rene roer øges. Samtidig er springene i skalaen mindsket, og intervallerne er blevet finere med en inddeling på ½ pct.

Sukkerunderskud på verdensmarkedet

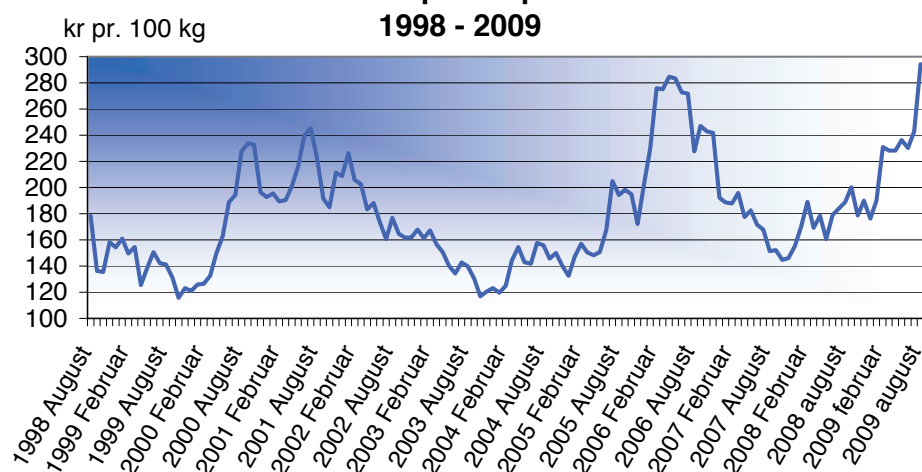
Den seneste opgørelse af verdensproduktionen 2008/09 viser en produktion på 154,9 millioner tons, hvilket er 2,5 mio. tons under forventningen tidligere på året, og en væsentlig reduktion på 11,8 mio. tons sammenlignet med sidste års produktion på 166,7 mio. tons.

Forbruget er på 159,5 tons, hvorved der er et underskud på 4,6 mio. tons. Dette har ført til en reduktion i lagrene, som dog fortsat er på 44 pct. af det årlige forbrug.

Produktionen fordeler sig på Asien med 49,0 mio. tons, Sydamerika 47,4 mio. tons, Europa 24,4 mio. tons, Nord og Mellemamerika 18,3 mio. tons, Afrika 10,8 mio. tons og Oceanien 4,9 mio. tons.

Udviklingen i sukkerbalancen kan også aflæses på verdensmarkedsprisen på sukker, som nu er 22,6 cent per pund på New York børsen, en stigning på over 50 pct. indenfor det sidste år. Med et lager på føromtalt 44 pct. er der således ikke udsigt til en generel mangel på sukker, men den lavere produktion og spekulanter investeringer i sukker har presset prisen voldsomt i vejret ■

Verdensmarkedsprisen på hvidt sukker

Kontraktbørsen for handel med sukkerkontrakter – ligevægtspris på 501 kr

Af Klaus Sørensen

Kontraktbørsen for handel med sukkerkontrakter blev afviklet fra den 3. – 12. august 2009. Tidspunktet var valgt, så alle kunne få den optimale mulighed for at planlægge og disponere sit areal forud for 2010.

Resultatet blev en ligevægtspris på 501 kr pr. ton polsukker. Der er således tale

om en markant stigning fra august 2008, hvor prisen var 3 kr pr. ton.

Der har været 117 bydere på Børsen, men antallet af handler har været begrænset. Der er omsat 481 tons polsukker mellem 6 sælgere og 11 købere. De resterende 100 bydere har således ikke fået handlet, idet det enten er købere, som har givet et

købsbud under de 501 kr, eller sælgere, som har givet et salgsbud over 501 kr. Alle bydere har fået direkte besked om udfaldet af deres bud.

Det er fortsat muligt på individuel basis at handle sukkerkontrakter frem til den 15. januar 2010 (med virkning fra 2010-sæsonen) ■

Vellykket CIBE-kongres i København

Af Klaus Sørensen

Danske Sukkerroedyrkere var i fire dage fra den 16. - 19. juni 2009 vært for den 42. CIBE-kongres. Kongressen blev afholdt i København på Hotel Scandic, hvor der var møde de første tre dage, mens der på den sidste dag er arrangeret forskellige ekskursioner for deltagerne til bl.a. landbrug og Nordic Beet Research. CIBE-kongressen går på skift mellem medlemslandene og afholdes nu hvert 3. år (tidligere hvert 2. år). Sidste gang Danmark havde værtskabet var tilbage i 1978, og det var derfor på ny blevet Danmarks tur her i 2009.

Kongressen forløb vellykket med deltagelse af 300 delegerede, gæster og indlægsholdere fra de sukkerproducerende lande i Europa m.v. Herudover deltog også lidt over 100 ledsagere, som tog del i nogle sideløbende ekskursioner rundt i København og Nordsjælland.

Tak til sponsorer

Der er tale om et omfattende arrangement, som en lille organisation som Danske Sukkerroedyrkere ville have haft vanskeligt ved at løfte økonomisk uden bidrag fra sponsorer. Deltagergebyret fra deltagerne dækker kun delvist udgifterne, idet CIBE ønsker at holde gebyret på et niveau, som giver flest mulige mulighed for at deltage. En udfordring som er blevet endnu større efter EU's sukkerreform.

Der skal således lyde en stor tak for opbakningen fra vore sponsorer:

Nordic Sugar

Maribo Seed

Danske Markets

Syngenta

KWS

Strube

Nordea Fonden

Kongressen var præget af en god stemning, hvilket bl.a. kunne ses blandt deltagerne ved panelbordet i en kort pause.

Blandt de mange interessante indlæg var et fra Klaus-Dieter Borchardt, som er kabinetschef for EU-kommissionens landbrugsafdeling. Klaus-Dieter

Borchardt gav i sit indlæg klart udtryk for, at EU-kommissionen anser EU's sukkerreform for en succes, og selvom der havde været tale om en markant reform med reduktion i pris og produktion, ville alternativet have været endnu værre, såfremt markedskræfterne selv skulle have drevet udviklingen. Klaus-Dieter Borchardt sluttede af med at opfordre CIBE til at stoppe med beklagelserne og istedet se fremad og komme med input til tiden efter 2014, når den nuværende sukkerordning udløber.

Københavns Rådhus var vært for kongressens åbningsreception, hvor de efter en flot velkomst bl.a. serverede de berømte rådhuspandekager.

Ved den afsluttende middag i Øksnehallen blev deltagerne modtaget af Tivoligarden og en grøn løber flankeret af roer – det er uden tvivl første gang, at der har vokset sukkerroer mellem brostenene på Vesterbro i København!

Højeste verdensmarkedspris på sukker i 20 år

Begrænset betydning for EU – på kort sigt

Af Klaus Sørensen

Verdensmarkedsprisen på sukker er steget med over 50 % indenfor det seneste år. Prisen er aktuelt på 294 kr pr. 100 kg, hvilket betyder, at prisen nærmer sig referenceprisen på sukker i EU på 319 kr. Og når EU's sukkerreform er fuldt implementeret den 1. oktober 2009, reduceres referenceprisen yderligere til 301 kr pr. 100 kg sukker.

Det skal dog bemærkes, at EU's referencpris ikke er et udtryk for en forventet "normal" markedspris i EU. Bl.a. har EU's landbrugskommissær Mariann Fischer Boel flere gange givet udtryk for, at der er behov for en markedspris på et lidt højere niveau for at bevare en lønsom sukkerproduktion i EU. EU's referencpris er således nærmere udtryk for en bundpris, som EU-Kommissionen vil søge at opretholde, hvis det bliver nødvendigt.

Selvom verdensmarkedsprisen er steget markant, har det foreløbig kun en begrænset indflydelse på priserne i EU, idet langt hovedparten af EU's produktion foregår indenfor EU's sukkerkvote, hvor sukkerroedyrkerne er garanteret en mindstepris på roerne, mens sukkervirksomhederne er underlagt den føromtalt referencepris. Denne del af produktionen er således ikke berørt af den højere verdensmarkedspris, som fortsat ligger under prisniveauet i EU.

Den resterende begrænsede del af produktionen af sukker, som ligger udover

EU's sukkerkvote, er ikke omfattet af mindsteprisen på roer og referenceprisen på sukker. Dette sukker sælges på markedsvilkår til industribrug (såkaldt industrisukker), benyttes til fremstilling af bioethanol (kun i nogle få EU-lande) eller eksporteres. Der er desuden også en mulighed for at overføre det til næste markedsår, hvor det indgår som det først producerede sukker af kvoten.

Industrisukker

Industrisukker er helt almindeligt hvidt sukker, som alene adskiller sig ved ikke at indgå i fødevarer men udelukkende anvendes til industrielt brug, f.eks. enzymproduktion. Der forbruges ca. 800.000 tons industrisukker i EU, og EU-kommissionen har siden 2008 givet industrien mulighed for at importere op til 400.000 tons sukker fra verdensmarkedet til industribrug. Salget af sukker udover kvoten i form af industrisukker er således i direkte konkurrence med sukker fra verdensmarkedet. Isoleret set peger den højere verdensmarkedspris på en stigning i prisen på industrisukker, men aktuelt har det kun en meget lille betydning. Dette skyldes, at prisen på industrisukker i højere grad påvirkes af den interne konkurrence mellem sukkervirksomhederne i EU, hvor udsigten til en stor sukkerhøst rundt om i EU i stedet presser prisen i nedadgående retning. Dernæst har prisen på glukose også en stor betydning, idet glukose for mange af industrikunderne er et alternativ, som de kan skifte til, såfremt prisen på glukose

er lav, hvilket aktuelt er tilfældet.

Det kan således ikke forventes, at den aktuelle høje verdensmarkedspris på sukker får indvirkning på prisen på det overskudssukker, der anvendes til industrisukker.

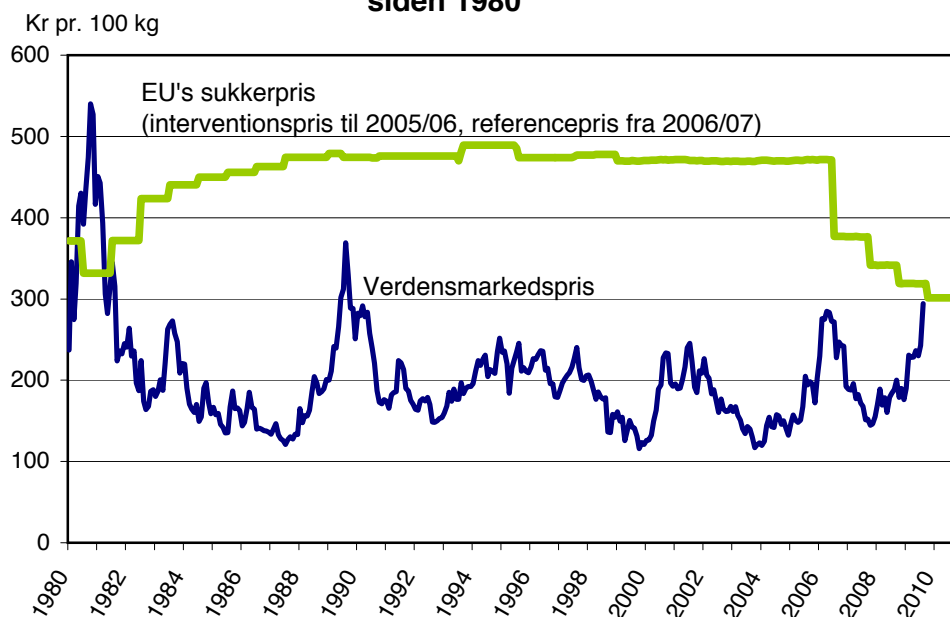
Import - eksport

EU's sukkermarked er også påvirket af import og eksport. Her er EU's mulighed for at eksportere sukker begrænset til blot 1,4 mio. tons som følge af WTO-aftalen. EU yder ikke længere støtte (restitution) til eksport af kvotesukker, hvorved eksport af kvotesukker næsten er ophørt. Der er dog i en overgangsperiode fortsat eksportstøtte til sukker i forarbejdede varer, men den sidste del af disse eksportlicenser udløber i efteråret 2009. EU-kommissionen har derfor nu åbnet for, at der kan eksporteres op til 900.000 tons sukker, som er produceret udenfor kvoten, og stigningen i verdensmarkedsprisen må forventes at have en positiv indvirkning på denne eksport.

På importsiden fjernes den 1. oktober 2009 den sidste rest af importtold på handel med sukker fra verdens ca. 50 fattigste lande – de såkaldte LDC-lande, som således uhindret kan sælge sukker til EU. Eneste betingelse er, at sukkeret produceres i landene. En række tidligere kolonilande – de såkaldte ACP-lande, har en eksportkvote til EU på 1,4 mio. tons, og herudover foreligger der bilaterale aftaler med en række øvrige lande, som giver disse ret til salg af en vis mængde

Verdensmarkedsprisen på sukker er aktuelt på det højeste niveau i 20 år, hvorved forskellen til EU's sukkerpris næsten er udlignet. Hvis fænomenet som forventet bliver af kortere varighed, er betydningen dog temmelig begrænset for sukkerproducenterne i EU.

Verdensmarkedsprisen og EU's pris på hvidtsukker siden 1980

sukker til EU. I den sammenhæng bevirker den nuværende høje verdensmarkedspris, at EU's sukkermarked bliver mindre attraktivt, hvilket kan reducere importen og bidrage til at fastholde en balance på EU's sukkermarked, så yderligere reduktioner i EU's sukkerkvote kan undgås i fremtiden.

Begrænset kortsigtet betydning for sukkerroedyrkerne

Nu og her har den høje verdensmarkedspris således en meget begrænset betydning for dyrkerne, idet den alene kan få en vis positiv effekt på afregningen af den yderst begrænsede mængde roer,

som produceres ud over kvoten, og hvor sukkeret samtidig eksporteres ud af EU. Timingen med den høje verdensmarkedspris er dog god netop nu, hvor det tegner til en særdeles god roehøst i den kommende kampagne, hvorved der er udsigt til en noget større roemængde ud over kvoten, end vi har set de foregående år. Hvis verdensmarkedsprisen derimod kunne stabilisere sig på niveau med EU's sukkerpris, ville det på sigt have meget stor betydning i forhold til at sikre den fremtidige sukkerproduktionen i EU. EU's nuværende markedsordning for sukker udløber efter 2014, og ingen ved, hvad politikerne beslutter til den

tid. Udviklingen har hidtil kun gået i én retning – afvikling og reduktion. Og uanset hvad der beslutes på sukkerordningen, vil der uden tvivl løbende ske en yderligere åbning af EU's marked for import af sukker via nye bilaterale handelsaftaler og en ny WTO-aftale, hvilket vil sætte de nuværende kvoter og priser under pres. Desværre tyder intet på, at den nuværende høje verdensmarkedspris på sukker fortsætter i en længere periode. Som det fremgår af *figuren*, viser historien, at udbuddet af sukker på verdensmarkedet hurtigt tilpasser sig efterspørgslen, hvorved sukkerprisen falder tilbage til normalt niveau. ■

Roer Grimme leverer og servicerer Maxtron-roeoptagere til moderne roeavl.

6-rk. selvkørende Grimme MAXTRON 620 med 22 tons tank og Grimmes meget roste optagnings- og rense-system. Unikt larvebåndstræk og 2 store baghjul fordeler jordtrykket over hele arbejdsarealet. Grimme MAXTRON 620 kan tage roer op under selv de sværeste forhold, uden at beskadige roerne og komprimere jorden. Grimmes nye dataindsamlingsprogram OPTIPLAN-PROFI, kan indsamle alle data under kørslen og overføre dem direkte til en computer.

Vi leverer og servicerer specialmaskiner til roe- og kartoffelavl.

Alle vore montører har mange års erfaring og er alle mobile i servicevogne med al nødvendigt specialværktøj og reservedele.

www.grimme.dk

GRIMME
Skandinavien

Løvhegnet 9-11 · DK-8840 Rødkærsbro
Tlf. +45 8665 8499 · Fax +45 8665 8287
grimme@grimme.dk · www.grimme.dk

Af driftsleder K. Lundby
Gisselsfeld Kloster

Grundlag for et godt roeudbytte

Foråret kommer mange gange før vi forventer. I mit seneste indlæg, som blev skrevet 28. marts, var der enkelte, der var begyndt at så. Vi begyndte at så roer den 3. april i et fantastisk såbed. Jeg er altid påpasselig med ikke at komme for tidlig ud på lerjorden, men jorden var klar til jordbehandling.

Såningen af roerne forløb tilfredsstillende, og såningen blev udført med en 12 rækkeres Kleine. Vi harvede op lige foran såmaskinen, og der var en god jordfugtighed. Jeg sænkede dybden, efterhånden som såningen skred frem, for at sikre, at frøet blev lagt i korrekt dybde. Dette var jeg glad for efterfølgende, for det var meget tørt i en lang periode efter såning. Der har været en perfekt fremspiring, og snegle blev ikke et problem.

Aggressiv ukrudtsstrategi

Med de midler vi har til rådighed i roerne, skal alt gå op i en højje enhed, hvis ukrudtsbekæmpelsen skal lykkes. Derfor anlagde vi en aggressiv ukrudtsstrategi, og den første sprøjtning blev udført under tørre forhold, som også kendetegnede 2008. Men vi kunne konstatere, at strategien var den rigtige, og det efterfølgende vejrskifte var absolut en medvirkende årsag til, at vi fik en meget tilfredsstillende ukrudtseffekt. Roerne er i alt sprøjtet 4 gange. Der er sprøjtet solubor og man-

Såningen af roerne forløb tilfredsstillende, og fremspiringen var perfekt.

gan, og omkring 1. august er der sprøjtet mod svampe med 0,25 liter rubrik. Der vil senere blive taget stilling til yderligere svampesprøjtning.

Der har været en meget stor vækst i roerne, og vi har glædet os over en flot afgrøde, men som med så meget andet er det den mængde roer, der leveres til fabrikken, der tæller. Det grundlæggende for et godt udbytte er dog i orden.

Afgrøderne har i foråret/ sommeren generelt klaret sig godt, dog har rug og raps på let jord taget varig skade af

manglende vand. Men regnen kom for os på et godt tidspunkt, og der har ikke været problemer med forsinket kvælstofoptagelse.

Vækstsæsonen er altid en tid, hvor tingene går meget stærkt, og det kan selv med en god planlægning være vanskeligt at komme gennem de mange opgaver. Vi har heldigvis en god kontakt til folk, der kommer ind og hjælper et par dage med stensamling, flyvehavre, stokløbere etc.

Gode høstudbytter og kvalitet

Efter sommerferien har vi klargjort, tørrerier og de er blevet behandlet forebyg-

gende mod kornskadedyr. Der er slået MVJ-arealer og permanente græsarealer samt tidligere brakarealer. Dette arbejde udføres så vidt muligt 2 gange om året.

Høsten startede 31. juli i vinterrapsen, og kornhøsten begyndte den 5. august i hybridrug med en vandprocent på 26 % - så var vi da ikke kommet bagefter! Vi valgte at forsætte for at høst brødrugen med et højt faldtal. Herefter fulgte hveden som den arealmæssige største afgrøde, og vårbyggen blev høstet ind i mellem regnbygerne. Vi var færdige den 18. august og har i alt brugt 15 høstdage i 2009.

Ind mellem høstarbejde sår vi 170 ha raps, og der skal etableres 100 ha gul sennep som efterafgrøde forud for roer.

Udbytte har været rigtige gode med gode kvaliteter - så nu har vi bare en opgave med at få dem afsat til en høj pris!

Jeg har læst, at prisen på sukker er eksploderet - mon det kommer landbruget til gode? Der er ikke meget positivt at sige om prisudviklingen på korn, raps og frø. Det ser ud til, at man skal afvente et salg, hvis man har mulighed for det.

Vores samarbejdspartner på roeoptagning og transport følger de tidligere aftaler. Vi er blevet kontaktet af en transportgruppe, og der er vist lidt konkurrence på priserne pr. ton-kilometer, men vi skal have klarhed over de vilkår, som nye aktører byder ud fra, og herunder hvilket setup der køres efter.

Kontrol midt i høsten

Da høsten var på sit højeste, blev jeg ringet op fra godskontoret, som oplyste, at der stod 2 personer fra plantedirektoratet. Jeg må indrømme, at det ikke lige var det, jeg havde mest overskud til. Jeg prøvede at forklare situationen for dem, men som de måske rigtig nok sagde,

var de pålagt at gennemføre kontrollen hurtigst muligt, da EU havde åbnet op for udbetaling af tilskud i oktober.

Så efter at have sundet mig aftalte vi et møde den næste morgen, og vi tog ud og så på 193 marker - det er rigtigt nok, de havde talt dem!

Jeg syntes det gik godt, vi fik samlet arealerne i nogle store puljer, så vi ikke skulle køre alt for meget på kryds og tværs af ejendommen. Jeg fik den dag set 38 km² og efter at dømme ud fra de afsluttende bemærkninger fra de 2 kontrollanter, var det hele i orden. ■

Stor Større ROPA

604 HK
40 M³ tank
3 akser for
optimal vægtfordeling

Service: Hans Ove Hvid tlf. 29 25 57 38 • Reservedele: Allan Madsen tlf. 54 88 01 67 • Salg: Preben Clausen tlf. 29 27 86 87

mertz
www.mertz.dk

Mertz Nykøbing F. / Tlf. 5485 3299
Mertz Nakskov / Tlf. 5492 1911
Mertz Faxe / Tlf. 5671 3330

ROPA

34447718543

UDENLANDSKE TIDSSKRIFTER

Læst af
Cai Marcussen,
Rødby

I denne artikel omtales en skotsk afhandling, som i sin vurdering af sukkerreformen er uenig med M. Fisher Boel. Det siges, at reformen ikke er en hel succes, men kun en halv succes.

Med udgangspunkt i, at nu er EU's sukkerreform gennemført, finder Universitetet i Edinburgh, at tiden er inde til at undersøge, om den gennemførte reform har resulteret i en effektiv europæisk sukkerindustri? Det sker i følgende afhandling: "EU SUGAR POST-REFORM: AN EFFICIENT INDUSTRY?"

I "F.O. Lichts International Sugar & Sweetener Report" kan vurderingen læses i sammendrag. I det følgende er de vigtigste af sammendragets betragtninger anført. At det er en skotsk afhandling er interessant, idet Skotland er med i EU, men landet har ingen sukkerproduktion og har måske derfor en anden tilgang til problematikken.

Reformens oprindelige oplæg var at reducere EU's sukkerproduktion. Midlerne var at skabe forhold og tillade kvoter på tværs af landegrænser, således at kun EU's mest effektive producenter kunne overleve. Som det senere fremgår, var en så radikal løsning absolut politisk umulig.

Frivillige og tvungne kvotebegrænsninger

Reformen omfatter også sukkerstofferne Inulin og Isoglukose. Med hensyn til Inulin lykkedes det at nedlægge produktionen helt, i alt 320.718 tons. Inulin

anvendes bl.a. i medicinalbranchen. Isoglukosekvoten var på 690.441 tons før reformen, og selvom 222.313 tons heraf blev afgivet, steg isoglukosekvoten alligevel til 690.441 tons, idet reformen også tillod en udvidelse af kvoten.

Før sukkerreformen udgjorde den totale sukkerkvote 17.554.000 tons, og som resultat af reformen er kvoten nu reduceret til 13.336.000 tons.

Det var reformens hensigt totalt at reducere den samlede kvote af inulin, isoglukose og sukker med 6.000.000 tons.

I afhandlingen angives det, at man kun nåede en nettoreduktion på 4.200.000 tons, idet reformen samtidig åbnede for at landene kunne købe en vis ekstra kvotemængde.

Reformen medførte, at man i fem lande helt har nedlagt sukkerproduktionen. Det drejer sig om Irland, Portugal (bortset fra Azorerne), Letland, Bulgarien og Slovenien.

Indregnet isoglukose har Spanien afstået halvdelen af sin kvote, Italien lidt over halvdelen, Ungarn 40 % og Finland 49 %.

Den første ordning med frivillig afståelse af kvoter var imidlertid ikke tilstrækkelig, og i 2007 var det nødvendigt at forbedre ordningen. I afhandlingen omtaler man den nye ordning som en ordning med tvungen afgivelse af kvote, hvilket førte til en yderligere reduktion.

Balance

Kommissionen har opgjort EU's totale forbrug af sukker til 16.000.000 tons. Med import af sukker fra tredje lande, de

såkaldte præference lande, på 2.400.000 tons skønner kommissionen, at EU nu er i balance. Det nævnes i denne forbindelse, at der findes en ventil, idet WTO reglerne tillader EU at eksportere 1,3 millioner tons sukker. Sukkerordningen skal sikre EU's stabile forsyninger til stabile priser. Med et forbrug på 16.000.000 tons og en kvoteproduktion på 13.336.000 tons går EU fra at have overproduktion til en potentiel underproduktion. Det betyder reel sukkermangel, i fald tredjelændene ikke kan klare at levere! Sker det, er der risiko for prishop.

Effektiviteten

Det fastslås, at der er utrolig forskel mellem de enkelte lande og det areal, der anvendes til opfyldelse af en given kvote. Eksempelvis bruger Bulgarien 4,67 ha for at producere det sukker, som Frankrig avler på 1 ha. Der er ligeledes stor forskel mellem den mængde hvidt sukker, de enkelte selskaber får ud af det købte polsukker. Endelig er der for stor forskel mellem, hvor mange døgn de enkelte lande udnytter deres produktionsapparat.

Afhandlingen fokuserer på, at den ideelle løsning havde været at reducere alene i de lande, som ligger under EU's gennemsnitsudbytter. De gennemførte ligelige nedskæringer betyder imidlertid, at virkeligt effektive lande også får beskåret deres kvota. Altså det modsatte af kommissionens oprindelige hensigt. Eksempelvis får Polen øget sin andel af EU's samlede sukkerproduktion, og det

på trods af udbytte under EU's gennemsnit. Omvendt får de mest effektive lande som Frankrig, Tyskland og England deres andele beskåret!

Blev målene nået?

Kritikken peger på

A) at sukkerprisen i EU stadig er højere

end verdensmarkedsprisen.

B) at de ønskede kvotenedskæringer ikke blev fuldt opnået.

C) at ikke alle lande med lave udbytter er taget ud af produktion, og

D) at det mod hensigten har været nødvendigt at reducere kvoterne i de effektive lande.

Sluttelig sammenfattes, at ikke alle mål blev nået, men man er på vej i den rigtige retning.

Kommissær M. Fisher Boel erklærer, at reformen er en succes og for øjeblikket det bedst opnåelige resultat ■

Danmarks Sukkermuseum omdannet til en forening

Af Cai Marcussen, Rødby

Danmarks Sukkermuseum i Nakskov.

Danmarks Sukkermuseum er omdannet til en forening, og i den forbindelse er støtteforeningen fusioneret med museet. Og de støttemedlemmer, som har betalt kontingent, er automatisk blevet medejere af museet! Af vores ca. 400 medlemmer, er desværre kun omkring en tredjedel roedyrkere!

Det kan du imidlertid rette op på ved at betale 50 kr ind på giro 1-681-0045. Der-

med er også du medlem og medejer med gratis adgang til museet i åbningstiden. Velkommen i museet på Løjtoftevej 22, Nakskov, åbningstider: maj – 31. oktober, kl. 13 – 16, mandag lukket. Se også www.sukkermuseet.dk. Man kan også løse medlemskort på museet ■

Første prøveoptagning helt i top

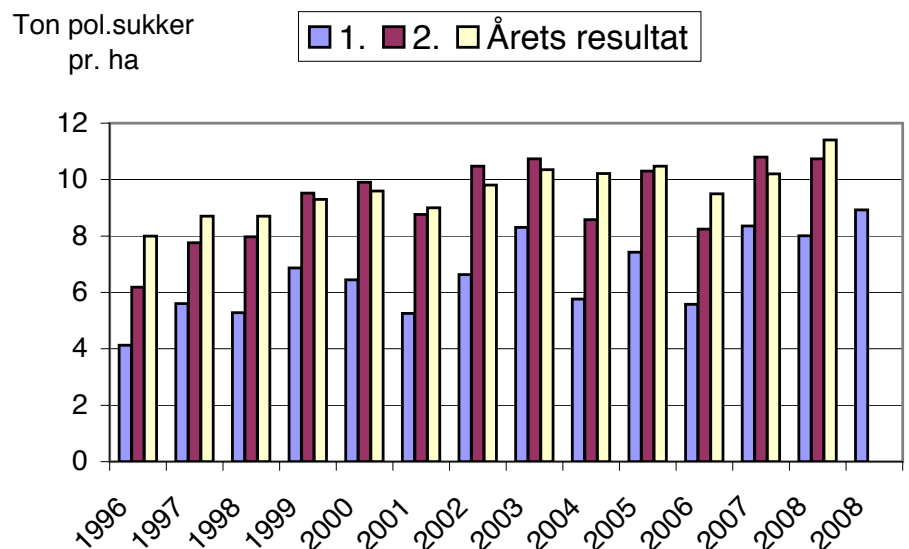
Af Klaus Sørensen

En rimelig tidlig såning, en god etablering og fremspiring samt gode vækstforhold gennem sæsonen har resulteret i en første prøveoptagning helt i top. Nordic Sugars første prøveoptagning fra den 10. august 2009 viser et udbytte på 8,92 tons sukker, hvilket er næsten to tons over 5-års gennemsnittet på 7,03 tons. Som det fremgår af *figuren*, er de 8,92 tons det hidtil bedste resultat i første prøveoptagning.

Udbyttet er baseret på et rodudbytte på 54,5 tons pr. ha (47,6 tons i 5-års gens.) og et sukkerindhold på 16,4 pct. (14,8 pct. i gens.).

Med udsigten til en stor roehøst har Nordic Suger fastlagt kampagnestarten allerede til den 17. september 2009 ■

Prøveoptagning 1 og 2 samt årets resultat

Med 8,92 tons sukker pr. ha er årets første prøveoptagning den hidtil bedste nogensinde.

maribo.com

Danmark

PP

Magasinpost - UMM
ID-nr. 46584

POST DANMARK

MOLLY

- Ubetinget højstydende sort i 2008

JENNY

- Flot ensartet roe med nematodeegenskaber

ANGUS

- Mest solgte sort i 2009
- En sort med kraftig rodsætning og nematodeegenskaber

TOPPER

- Højeste sukkerprocent
- Højeste DB 2 rel. i NBR-forsøg 2008

PALACE

- Velkendt, robust sort med høj sukkerprocent

Maribo-sorter: KENDT for stabilitet og sikkerhed

Maribo Seed

Member of Nordzucker Group

Maribo Seed · Højbygårdvej 31 · DK-4960 Holeby
Tel: +45 5460 6031 · Fax: +45 5460 7068
www.maribo.com · info@mariboseed.com

Frø af bedste kvalitet

Al henvendelse til: Danske Sukkerroedyrkere, Axeltorv, Axeltorv 3, 1., 1609 København V.
Ændringer vedr. abonnementet ring venligst 33394220